

Titulació	Tipus	Curs
Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	FB	1
Estudis d'Anglès i Català	FB	1
Estudis de Català i Espanyol	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Victor Martinez Gil

Correu electrònic: victor.martinez@uab.cat

Equip docent

Francesc Foguet Boreu

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No n'hi ha cap.

Objectius

L'assignatura, de caràcter propedèutic, es proposa descriure i analitzar des d'un punt de vista formal i social els diversos gèneres literaris en la literatura catalana a partir de finals del segle XIX.

Competències

- Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística
- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.

- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Estudis d'Anglès i Català

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Demostrar el coneixement normatiu de la llengua catalana i els seus fonaments i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer els períodes, les tradicions, les tendències, els autors i les obres més significatives de les literatures en llengües catalana i anglesa en el seu context historicosocial.
- Valorar críticament la producció literària i cultural en català i anglès i el seu context històric i social.

Estudis de Català i Espanyol

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Demostrar el coneixement normatiu de les llengües catalana i espanyola i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma o en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.

- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana i espanyola.
- Emprar la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte les fonts i el context històric i social.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatius de la literatura en llengua catalana i espanyola en el seu context historicosocial.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
3. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals.
4. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
5. Assumir, comprendre i explicar la diversitat de valors ètics i estètics en diferents moments de la nostra història i cultura.
6. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
7. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
8. Demostrar coneixements dels temes relacionats amb l'estudi de la literatura i els seus mètodes d'anàlisi.
9. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
10. Distingir el factor sexe/gènere en la configuració del cànon literari.
11. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
12. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana contemporània.
13. Elaborar treballs d'acord amb l'ètica científica.
14. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
15. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
16. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
17. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
18. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
19. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
20. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
21. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
22. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.

23. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
24. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
25. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
26. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
27. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
28. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
29. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. Conceptes generals sobre els gèneres literaris contemporanis

1.1. Atansaments teòrics: crítica i poètiques

1.2. Atansaments sociològics: gèneres, públic i mercats

2. Els gèneres narratius populars i de consum

2.1. Gèneres de consum del Modernisme als anys trenta

2.2. Gèneres de consum de la postguerra a la postmodernitat

Seminari de lectura: *Narracions extraordinàries*, de Joan Santamaria; *Joc brut*, de Manuel de Pedrolo; *Solastàlgia*, d'Ada Castells

3. La poesia i el consum literari i mediàtic (classes inverses)

4. Els corrents teatrals contemporanis

4.1. El segle XX: del teatre modernista al drama relatiu

4.2. El segle XXI: l'eclosió de dramaturgs i dramaturgies

Seminari de lectura: *El retaule del flautista*, de Jordi Teixidor

5. La literatura del jo: dietaris, memòries, autobiografies, llibres de viatges

5.1. Aproximació a la literatura del jo

5.2. Una mostra d'autors i textos

Seminari de lectura: *Diccionari per a ociosos*, de Joan Fuster

6. Literatura i periodisme

6.1. Panoràmica de la tradició periodística catalana

6.2 Dos grans escriptors/periodistes: Gaziol i Josep Pla

Seminari de lectura: *Un pensament de sal, un pessic de pebre*, de Montserrat Roig

Lectures

1. *Narracions extraordinàries*, de Joan Santamaria
2. *Joc brut*, de Manuel de Pedrolo
3. *Solastàlgia*, d'Ada Castells
4. *El retaule del flautista*, de Jordi Teixidor

5. *Diccionari per a ociosos*, de Joan Fuster

6. *Un pensament de sal, un pessic de pebre*, de Montserrat Roig

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i seminaris de discussió de textos	28	1,12	1, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29
Tipus: Supervisades			
Comentari, oral o escrit, de lectures a l'aula	28	1,12	1, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29
Tipus: Autònomes			
Documentació, lectura, redacció i estudi	28	1,12	1, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29

L'assignatura combina les classes teòriques amb els seminaris de lectures, les tutories i l'elaboració i presentació de treballs individuals i en equip.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es publicarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Primera prova escrita	25 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29
Segona prova escrita	25 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29
Seminaris de lectura i classes inverses	15 %	25	1	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29
Treball en grup	35 %	35	1,4	1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 29

Avaluació

1. Primer examen parcial sobre els temes 1-2: 25 % de la nota final.
2. Participació activa en els debats dels seminaris i especialment en les classes inverses (tema 3): 15 % de la nota final.
3. El treball en grup (de 4 persones) consisteix a fer una entrevista en vídeo a un escriptor actual que tracti sobre la seva obra literària, la relació amb la societat contemporània i el vincle que estableix amb la tradició literària. Caldrà editar-la i publicar-la en una plataforma virtual per poder-la recuperar, per Internet, a classe. Durada de l'entrevista: 10 minuts. De cada entrevista es valoraran sobretot els aspectes següents: 1) preparació de l'entrevista; 2) adequació al nivell formal; 3) concreció de les preguntes, i 4) profunditat de les qüestions plantejades. Presentació i visionat a classe. 35 % per cent de la nota final.
4. Segon examen parcial sobre els temes 4-6: 25 % de la nota final. L'extensió de la resposta no pot superar les dues cares d'un full de paper.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura, i ha d'haver assolit en conjunt una qualificació entre el 3,5 i el 4,9. La nota màxima de la recuperació és un 5.

Per poder aprovar l'assignatura cal obtenir un 5.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Notes addicionals

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

En el moment de la realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

No està prevista l'avaluació única.

Bibliografia

Bibliografia general i sobre les lectures

Aran, Ramon; Foguet, Francesc (cur.) (2021): *Jordi Teixidor i el teatre català contemporani*, Barcelona, Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, i Institut del Teatre, 2021.

Ayats, Aïda; Foguet, Francesc (cur.) (2021): *La dramaturgia catalana al segle XXI, balanç crític*, Barcelona, Societat Catalana de Llengua i Literatura.

Bou, Enric (1993): *Papers privats*, Barcelona, Edicions 62.

Bou, Enric (2009) (dir.): *Panorama crític de la literatura catalana. De la postguerra a l'actualitat*, Barcelona, Vicens Vives (especialment el capítol dedicat als gèneres).

Broch, Àlex (1991): *La literatura catalana dels anys vuitanta*, Barcelona, Edicions 62.

Broch, Àlex; Cornudella, Joan (cur.) (2016): *Poesia catalana avui 2000-2015*, Juneda, Fonoll.

Broch, Àlex; Cornudella, Joan (cur.) (2017): *Novel·la catalana avui 2000-2016*, Juneda, Fonoll.

Broch, Àlex; Cornudella, Joan; Foguet, Francesc (cur.) (2018): *Teatre català avui 2000-2017*, Juneda, Fonoll.

Camps, Josep; Dasca, Maria (cur.) (2019): *La narrativa catalana al segle XXI, balanç crític*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, Societat Catalana de Llengua i Literatura.

Camps, Josep; Foguet, Francesc (2025): *Primera lliçó sobre Manuel de Pedrolo*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat i Càtedra Màrius Torres.

Casals Perpinyà, Lluç (2025): *Leviatans contra Franco. De la utopia de preguerra a la distopia antifranquista en la ciència-ficció catalana*, Vilanova i la Geltrú, El Cep i la Nansa.

Couégnas, Daniel (1992): *Introduction à la paralittérature*, París, Seuil.

Espinós, Joaquim, et al. (ed.) (2011): *Autobiografies, memòries, autoficcions*, Catarroja-Barcelona, Afers.

Foguet i Boreu, Francesc (2022): «*El retaule del flautista* (1970), de Jordi Teixidor. Censura, recepció, pervivència y patrimonialització de una obra popular», dins Antonia Amo Sánchez, Maria Llobart Huesca i Gabriel Sansano (ed.), *Miradas del sur. Patrimonialització de la memòria col·lectiva*, Sant Vicent del Raspeig / Avignon, Publicacions de la Universitat d'Alacant / Éditions Universitaires d'Avignon, p. 15-31.

<https://ddd.uab.cat/record/264894?ln=ca>

García Berrio, Antonio; Huerta Calvo, Javier (1992): *Los géneros literarios: sistema e historia*, Madrid, Càtedra.

Garrido Gallardo, Miguel A. (ed.) (1988): *Teoría de los géneros literarios*, Madrid, Arco/Libros.

Gassol, Olívia; Bagur, Òscar (cur.) (2018): *La poesia catalana al segle XXI, balanç crític*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, Societat Catalana de Llengua i Literatura.

Gimferrer, Pere (1996): *Literatura catalana i periodisme*, Barcelona, Centre d'Investigació de la Comunicació.

López-Pampló, Gonçal (2023): *Primera lliçó sobre l'assaig*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat i Càtedra Màrius Torres.

Malé, Jordi; Borràs, Laura (ed.) (2008): *Poètiques catalanes del segle XX*, Barcelona, Editorial UOC.

Martí Monterde, Antoni (2019): *Joan Fuster: la paraula assaig*, Catarroja-Barcelona, Afers.

Martínez-Gil, Víctor (ed.) (2004): *Els altres mons de la literatura catalana. Antologia de narrativa fantàstica i especulativa*, Barcelona, Galàxia Gutenberg / Cercle de Lectors.

Martínez-Gil, Víctor (2017): «Introducció. Les "Narracions Extraordinàries" de Joan Santamaria: del fantàstic feréstec a la "weird fiction"», dins Joan Santamaria, *Narracions extraordinàries*, Víctor Martínez-Gil (ed.), Barcelona, Més llibres, p. 5-34.

Martínez-Gil, Víctor; Sopena, Mireia (cur.) (2023): *L'assaig en català al segle XXI, balanç crític*, Barcelona: Societat Catalana de Llengua i Literatura (filial de l'IEC).

Molas, Joaquim (2022): *Apunts de literatura «Industrial»*, X. García ed., Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Munné-Jordà, A. (2013): «Estudi preliminar. La ciència-ficció: una visió catalana», dins A. Munné-Jordà (ed.), *Futurs imperfectes. Antologia de la ciència-ficció*, Barcelona, Edicions 62, p. 9-69.

Panyella, Ramon (ed.) (2010): *Concepcions i discursos sobre la modernitat en la literatura catalana dels segles XIX i XX*, Lleida, Punctum i GELCC.

Panyella, Ramon; Marrugat, Jordi (eds.) (2006): *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels intel·lectuals en la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç.

Picornell Belenguer, Mercè (2013): *Continuïtats i desviacions: debats crítics sobre la cultura catalana en el vèrtex 1960-1970*, Palma, Lleonard Muntaner.

Piquer Vidal, Adolf; Martín Escibà, Àlex (2006): *Catalana i criminal. La novel·la detectivesca del segle XX*, Palma, Documenta Balear.

Schaeffer, Jean-Marie (2006): *¿Qué es un género literario?*, Madrid, Akal.

Todorov, Tzvetan (1976): *Introduction à la littérature fantastique*, París, Seuil.

Torres, Aina (2016): *Montserrat Roig: la memòria viva*, Carcaixent, Sembra Llibres.

Webgrafia

Traces

<https://traces.uab.cat/>

Lletra (UOC)

<https://lletra.uoc.edu/>

Espais Escrits

<https://www.espaisescrits.cat/>

AELC

<https://www.escriptors.cat/>

Munné-Jordà, A. *Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia 1868-2021*

<https://www.sccff.cat/wp-content/uploads/2020/03/amjBiblioCF1873-2000.pdf>

Programari

Cap

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt